

Açılış Konuşmaları

Sayın Editörler ve Değerli Konuklar,

Akademik ve meslekî iletişimde bilimsel süreli yayınlar, araştırma sonuçlarının bilim toplumuna hızlı bir biçimde aktarılması ve paylaşımında bir hayli önemli bir rol üstlenirler. Şüphesiz ki bu somut gereksinim, hele insan sağlığı söz konusu olduğunda, diğer bilim alanlarına göre daha da önem kazanmaktadır.

Dünyada sayıca çok büyük boyutlara ulaşmış bulunan sağlık bilimleri araştırmalarının yayınlanma politikalarına özgü temel amaçlar, bilimsel bilgi birikiminin daha etkin bir şekilde korunması, bilimsel bilgiye erişimde artan ölçüde kolaylıklar sağlanması ve bilimsel iletişim ortamında yeni ve güncel bilgidен yararlanabilme olgusunun hızlandırılabilmesidir.

İçinde yaşadığımız “Bilim ve Teknoloji” yüzyılında bilimsel yayın ve dolayısıyla bilimsel yayıncılığın önemi açıktır. Bu bakımdan, Türkiye yayıncılığının dünyanın bilim ve teknolojiye gelişmiş olan ülkelerindeki yayıncılığa nazaran durumunu iyileştirmek zorunlu bir görevdir. Dolayısıyla, bu zorunluluğun ülke yayın politikalarına bazı “olmazsa olmaz” türünde yansımaları söz konusu olacaktır. Bunlardan ilki, özgün ve nitelikli bilimsel yayının yazım biçimine rehber olabilecek nitelikteki kural ve standartların uygulanma politikasıdır ve bunun için de, ülke ölçeğinde bir talebin ve denetimin yaratılmasıdır. İkinci olarak, yine ülke ölçeğinde iç tutarlılığı olan yayın destek politikalarının ve yayınların içeriğine ilişkin konular temelindeki araştırma politikalarının ayrıntılı bir biçimde ortaya konulması gerekir. Üçüncü yayın politikası ögesi de, aynı bağlamda kurumlar arası işbirliği esaslarını saptayacak politikaların geliştirilmesidir. Son olarak, bilimsel araştırma ve bilimsel yayın etik kurallarının geliştirilmesi, uygulanması ve söz konusu uygulamanın izlenmesine yönelik politikaların saptanmasıdır.

Dünya sağlık literatürünü incelediğimizde, bilimsel yayıncılık işlemlerinde sıkı bir denetimin ve hızlılığı öngören bir anlayışın egemen olduğunu anlamaktayız.

Yayın politikasına ilişkin belirttiğim ülke genelindeki hedeflerin bilimsel dergi ve kitap üretimi bazındaki mikro görünümüne gelince, yayıncılıktaki kalite artırıcı hedeflerin gerçekleşmesindeki en önemli insan gücü unsurlarının, dergi editörleri ve editöryal grupta onların beraberce çalıştıkları editör yardımcılarını, danışmanları, redaktörleri, biyoistatistikçi ve dil uzmanları gibi özel alan uzman kişileri olduğunu anlamaktayız. Şüphesiz ki, bilimsel ve etik açıdan yazara ve kullanıcılara saygılı, yararlı ve sonuçta prestijli bir yayın üretebilmek, elbette ki

Prof. Dr. Cem SARAÇ
ULAKBİM Müdürü

sadece editörün kişisel çalışmalarıyla gerçekleşemez. Saydığım diğer uzman kişilerin ve onların ötesinde basım ve dağıtım şirketlerinin de kaliteli yayıncılık oluşturmaktaki katkıları yadsınamaz.

Sonuçta, özetle şunu belirtmek gerekir ki, yayıncılık bir ilişkiler döngüsüdür. Bu bakımdan, başarılı olma kurallarımızın dikkatle ve kapsamlı bir şekilde saptanması gerekir. Dünya yayıncılığının eriştiği düzeylerde yayın yapabilmek için çok titiz ve ciddi çalışmamız, evrensel standartları uygulama ve sürdürülebilmede tavizsiz olmamız, yayıncılıktaki yeni trendlerin gereksindirdiği açılımları bizim de gerçekleştirmeye özen göstermemiz gerekir.

Biz Türkiye’de, dünya yayıncılığında yerimizi alabilmek açısından, TÜBİTAK ULAKBİM bünyesinde önemli çalışmalar başlattık. Ulusal veri tabanları çalışmaları ile, ulusal araştırma değeri yaratılarımıza ilişkin bilgiyi toplamakta ve bu bilgi dağarını standartlar çerçevesinde işleyerek, düzenleyip depolayarak, bilginin ulusal ve uluslararası platformlara taşınmasını sağlamaktayız. Bugün ULAKBİM Tıp Veri Tabanında 54.000 bibliyografik kayıt bulunmaktadır. Ayrıca, 1994’ten beri TÜBİTAK ULAKBİM’de çalışmalarını sürdüren Tıp Veri Tabanı Komitesi’nin titiz çalışmaları ve uyguladığı yaptırımlar sonucunda bugün, Sağlık Bilimleri alanlarında üretilen bilimsel dergilerin büyük bir çoğunluğu, gelişmiş ülke standartlarını yakalamıştır. Ayrıca bunlardan 30’u ISI Web of Science Dizinleri’nde yer almaktadır. Bu bağlamda ayrıca belirtmem gerekir ki, TÜBİTAK ULAKBİM bütçe kaynakları göreceli olarak zayıf olan eğitim ve araştırma kurumlarının bilimsel bilgiye erişiminde fırsat eşitliği yaratmak, bilgi hizmetlerini yaygınlaştırmak ve Türkiye’de akademik bilgi üretiminin artmasına katkı sağlamak amaçlarını gerçekleştirmek üzere oluşturulan “Elektronik Kaynaklar Ulusal Akademik Lisansı” ile çok yararlı hizmetler sunmakta ve bu kurumların dünyadaki bilimsel veri tabanlarında bulunan bilgilere kolay ve hızlı bir erişebilmelerini sağlamaktadır. Bunun dışında “Ulusal Toplu Katalog (TO-KAT) Projesi” ile ULAKBİM yoluyla, aranan yayının hangi kütüphanede olduğu da çok kısa sürede öğrenilebilmektedir. Bu da yine, araştırmacı verimliliğini büyük ölçüde arttıran projelerimizden birisidir.

Sempozyumun başarılı geçmesi dileği ile, tüm emeği geçenlere ve siz katılımcılara saygılarımı sunuyorum.

Prof. Dr. Cem SARAÇ
ULAKBİM Müdürü